

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin Olan
Bitlis Milletvekili

İl Genel Meclisleri ve İl Özel İdareleri, halkın oylarıyla seçilen temsilciler aracılığıyla köylerin ve kırsal bölgelerin temel hizmet ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş demokratik organlardır. Bu kurumların asli görevi; köylere yol, içme suyu, kanalizasyon, tarımsal üretim desteği, ilköğretim okullarının bakım ve onarımı, sağlık ve sosyal hizmetlerin ulaştırılmasıdır.

Ancak kamuoyuna yansıyan iddialara ve tarafımıza ulaşan bilgilere göre, 30 büyükşehir dışındaki 51 ilin İl Özel İdaresi bütçelerinden, köylerdeki altyapı sorunlarının çözümüne ayrılması gereken kaynakların önemli bir kısmının, valiliklerin talimatı ve baskısıyla Jandarma Asayiş Vakfı, Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gibi yerlere aktarılmaktadır.

Kırsal bölgelerde çok ciddi altyapı ve hizmet sorunları yaşanırken halkın parasının asli görev alanı dışında kullanılması kabul edilemez. Köylülerin ihtiyaçları ve onlara hizmetler için ayrılan kaynakların güvenlik kurumlarının vakıflarına aktarılması, köylerde yaşayan milyonlarca yurttaşın yaşam hakkını, eğitim hakkını, sağlıklı çevrede yaşama hakkını doğrudan gasp etmektedir. Diğer yandan Jandarma ve Polis teşkilatları zaten merkezi bütçeden ciddi pay almaktadır; bu kurumların bağlı vakıflarının kırsal bölgelerde yaşayan halkın kaynaklarıyla beslenmesi, açıkça kamu kaynaklarının amaç dışı kullanımına işaret etmektedir. Dolayısıyla ortada, sadece kamu yararına aykırılık değil, aynı zamanda demokratik temsilin ve halkın iradesinin gaspı da söz konusudur.

Bu bağlamda;

1. 30 büyükşehir dışındaki 51 ilin İl Özel İdareleri, 2024 yerel seçimlerinden bu yana hangi kalemlerden ve hangi miktarlarda bütçe kullanmıştır?
2. Aynı dönem içinde, il özel idareleri tarafından köylere yol, içme suyu, kanalizasyon ve tarımsal destek için yapılan harcamaların toplam tutarı nedir? Bu tutar ile diğer kamu kurumlarına yapılan harcamalar kıyaslandığında ortaya çıkan tablo nasıldır?
3. İl Özel İdaresi bütçelerinden Jandarma Asayiş Vakfı, Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı ve/veya benzeri kurumlara kaynak aktarımı yapılmış mıdır? Yapıldıysa il bazında hangi kurumlara ne kadar para aktarılmıştır?

4. Köylerde devam eden altyapı, içme suyu, yol, kanalizasyon, okul onarımı ve sağlık hizmeti eksiklikleri göz önüne alındığında, halkın parasının bu alanlara harcanması gerekirken başka kurumlara aktarılmasının gerekçesi nedir?
5. 2024-2025 yıllarında İl Özel İdare bütçelerinden kırsal kalkınmaya ayrılan kaynak ne kadardır? Bu kaynağın ne kadarı köylerde kullanılmış ne kadarı vakıflar veya üçüncü kurumlara aktarılmıştır?
6. İl Genel Meclisleri halkın oylarıyla seçilmiş bir organ olmasına rağmen, karar alma yetkisinin Valiliklerin yönlendirmesiyle fiilen devre dışı bırakılması yerel demokrasiye açık bir müdahale değil midir?
7. Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın araç ve ekipman ihtiyacı, genel bütçe veya kendi yatırım bütçeleri dışında, il özel idareleri eliyle mi karşılanmaktadır? Bakanlığınız, bu kurumların ihtiyaçlarını karşılamak için il özel idare bütçelerini kullanmayı planlı ve sistematik bir yöntem olarak mı görmektedir?
8. 2024-2025 yıllarında İl Özel İdareleri dışındaki kamu kurumlarından örneğin belediyeler, Kurumların il müdürlükleri vb. aracılığıyla güvenlik vakıflarına, emniyet veya jandarma teşkilatına yapılan kaynak aktarımı olmuş mudur? Olduysa miktar ve kurum bazında dağılımı nedir?